

UZASADNIENIE

A. Ł. został skazany prawomocnymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego w Belchatowie z dnia 26 marca 2014 r. w sprawie o sygn. akt II K 11/14 za czyn z art. 244 k.k. w zw. z art.64 § 1 k.k., na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności;

II. łącznym Sądu Rejonowego w Belchatowie z dnia 21 listopada 2014 r. w sprawie o sygn. akt II K 869/14 obejmującym skazania w sprawach II K 387/13 i II K 748/13 oraz II K 1141/13 i II K 1307/13 Sądu Rejonowego w Belchatowie i określającym dwie kary łączne każda po 1 roku i 2 miesiące pozbawienia wolności;

III. Sądu Rejonowego w Belchatowie z dnia 16 września 2015 r. w sprawie o sygn. akt II K 546/15 za czyn z art. 244 k.k. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności i karę 50 stawek dziennych grzywny po 10 zł każda;

IV. łącznym Sądu Rejonowego w Belchatowie z dnia 27 października 2015 r. w sprawie o sygn. akt II K 640/15 obejmującym skazania w sprawach II K 345/15 i II K 323/15 Sądu Rejonowego w Belchatowie i określającym karę łączną 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności;

V. Sądu Rejonowego w Belchatowie z dnia 17 sierpnia 2016 r. w sprawie o sygn. akt II K 386/16 za czyn z art.178a § 4 k.k. na karę 1 roku pozbawienia wolności, która została w całości odbyta;

VI. Sądu Rejonowego w Belchatowie z dnia 20 stycznia 2017 r. w sprawie o sygn. akt II K 868/16 za czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, czyn stał się wykroczeniem i karę zamieniono na 30 dni aresztu;

VII. Sądu Rejonowego w Belchatowie z dnia 16 maja 2017 roku w sprawie sygn. akt II K 173/17 na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd Rejonowy w Belchatowie wyrokiem łącznym z dnia 13 kwietnia 2018 roku 2018 roku w sprawie II K 95/18 :

1. na podstawie art. 569 § 1 k.p.k. w zw. z art. 85 § 1 i 2 k.k., 85 a k.k. i art. 86 § 1 k.k. podlegające wykonaniu kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami Sądu Rejonowego w Belchatowie w sprawach sygn. akt. II K 11/14 , II K 869/14, II K 546/15, II K 640/15, II K 173/17 opisanych w punktach od I do IV oraz VII połączył i wymierzył skazanemu karę łączną 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności ;

2. stwierdził, że w zakresie nie objętym wyrokiem łącznym podlegające łączeniu wyroki podlegają odrębnemu wykonaniu;

3. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej – (...). E. W. kwotę 147,60 tytułem nieopłaconej, udzielonej skazanemu obrony z urzędu;

4. zwolnił skazanego od kosztów postępowania związanych z wydaniem wyroku łącznego, obciążając nimi Skarb Państwa.

Powyższy wyrok zaskarżył skazany w części dotyczącej wymiaru kary łącznej pozbawienia wolności, na swoją korzyść.

Apelacja obrońcy zarzuciła zaskarżonemu wyrokowi rażącą niewspółmierność orzeczonej kary łącznej. W ocenie skazango Sąd Rejonowy nie wziął naliczyć pod uwagę okoliczności łagodzących po stronie A. Ł. (ukończenie kilku kursów readaptacyjnych w jednostce penitencjarenej, podjęcie pracy na jej terenie, narodziny syna, konieczność zapewnienia opieki nad trójka dzieci). W konkluzji apelant wniósł o wymierzenie kary łącznej pozbawienia wolności na

zasadzie pełnej abspresji tj. w wysokości 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Ponadto wniósł o “nowe obliczenie rzeczywistego odbywania kary”, tj. z uwzględnieniem zatrzymania skazanego w placówce Straży Granicznej w W. w dniu 18 lutego 2017 roku godz. 14:37. Dodatkowo w piśmie stanowiącym stanowisko strony z dnia 20.08.2018 roku (data wpływu do sądu) zatytułowanym “Wniosek uzupełniający do apelacji” skazany podniósł, iż przedmiotowy wyrok jest dla niego mniej korzystny, aniżeli uprzednio wydany wyrok łączny sygn. II K 117/17, albowiem to orzeczenie zawierało całą historię jego skazań, a ponadto był to wyrok łagodniejszy, w sytuacji gdy aktualnie “jedna z kar jednstkowych ulega zatarciu”.

Na rozprawie apelacyjnej obrońca popierał apelację skazanego i wnioski w niej zawarte, popierał apelację skazanego. Prokurator wnosił o utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja skazanego nie zasługiwała na uwzględnienie, a jej złożenie spowodowało jedynie konieczność zmiany zaskarżonego wyroku poprzez umorzenie w oparciu o treść art. 572 k.p.k. postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego dotyczącego wyroków opisanych w punktach V i VI jego części wstępnej.

Wbrew twierdzeniom skarżącego, orzekanie przez Sąd I instancji w przedmiocie wydania wyroku łącznego w sprawie A. Ł. jest prawidłowe. Także wymiar ostatecznie orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności należy uznać za prawidłowy, o jakich mowa w art. 85 a kk.

Sąd Rejonowy wydając wyrok łączny orzekł w oparciu o przepisy obowiązujące w tym zakresie od dnia 1 lipca 2015 roku. Wynika to wprost z treści uzasadnienia wyroku, gdzie Sąd ten odwołał się do regulacji art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 roku o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 roku, poz. 396), wskazując, iż z uwagi na fakt prawomocnych skazań A. Łakomego po dacie 1 lipca 2015 roku zastosowanie w sprawie miały aktualnie obowiązujące przepisy rozdziału IX Kodeksu karnego. Przedmiotowe rozumowanie Sądu meriti było prawidłowe i miało oparcie w treści powołanych przepisów prawa. Nie ma także podstaw do przyjęcia, by w oparciu o art. 4 § 1 k.k. w sprawie zastosować w drodze wyjątku przepisy ustawy karno-materialnej obowiązującej poprzednio, albowiem nie jest ona względniejsza dla sprawcy (już choćby z tego powodu, iż aktualnie łącznemu podlegały aż trzy kary łączne ze spraw: II K 869/14 i II K 640/15, na których skazany każdorazowo zyskiwał).

Jak wynika z akt sprawy Sąd Rejonowy procedując w oparciu o aktualnie obowiązujące zasady wydawania wyroków łącznych stwierdził, iż ewentualnemu połączeniu podlegają wyroki opisane w punktach I, II, III, IV i VII części wstępnej w zakresie kar pozbawienia wolności. Słusznie uznał także, że połączeniu nie podlegają: wyrok już wykonany w zakresie kary pozbawienia wolności tj. z punktu V części wstępnej (sygn. II K 386/16) oraz wyrok z punktu VI części wstępnej (sygn. II K 868/16), albowiem czyn nim objęty stał się wykroczeniem, a orzeczoną karę zamieniono na 30 dni aresztu. Decyzja ta jest słuszna. Sąd odwoławczy zważył, iż kara wymierzona za wykroczenia nie podlega połączeniu w ramach wyroku łącznego. Połączeniu nie podlegają także kary już wykonane. Prawidłowo więc przedmiotowy wyrok łączny nie obejmował skazań ze spraw sygn. II K 386/16 i II K 868/16 (wyroki opisane w punktach V i VI części wstępnej), a dokładnie kar nimi orzeczonych. Jednoznacznie i prawidłowo przywołano także przyczyny braku możliwości połączenia tych skazań, mylnie jednak - pomimo ich wymienienia w części wstępnej - w samej sentencji wyroku Sąd Rejonowy nie zawarł orzeczenia o umorzeniu w tej sytuacji postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego dotyczącego wyroków opisanych w punktach V i VI jego części wstępnej. Zgodnie bowiem z treścią art. 572 k.p.k. jeżeli brak warunków do wydania wyroku łącznego, sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania. Z tego względu doszło do zmiany zaskarżonego wyroku, poprzez umorzenie postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego dotyczącego wyroków opisanych w punktach V i VI jego części wstępnej. Zmiana ta miała jednak charakter czysto porządkujący i nie powodowała żadnej zmiany dla sytuacji prawnej skazanego.

Za bezpodstawne uznać należy zastrzeżenia skarżącego, co do wymiaru orzeczonej zaskarżonym wyrokiem kary łącznej pozbawienia wolności. Sąd I instancji należy uznać za słuszny przesłanki z art. 85 a kk. W aktualnym stanie prawnym to właśnie ów przepis wskazuje na główne cele, jakie spełnić ma kara łączna, i tak: orzekając karę łączną, sąd bierze

pod uwagę przede wszystkim cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Sąd odwoławczy zważył, że przed kodyfikacją dyrektyw wymiaru kary łącznej (czyli pod rządami ustawy kodeks karny w brzmieniu sprzed daty 1 lipca 2015 roku) za szczególnie istotne dla jej wymiaru uznawano wzajemne relacje między przestępstwami, za które orzeczono kary podlegające łączeniu. Wedle tego kryterium kara łączna powinna być tym bliższa systemowi absorpcji, im większe jest podobieństwo realnego zbiegu tych przestępstw do zbiegu pozornego. Podobieństwo takie zachodzi zwłaszcza wtedy, gdy jedno z przestępstw objętych zbiegiem realnym dominuje w ocenie całości zbiegu lub gdy między zbiegającymi się przestępstwami zachodzi ścisły związek podmiotowo-przedmiotowy (bliższości czasowa, tożsamość pokrzywdzonego, tożsamość lub podobieństwo naruszonych dóbr prawnych, tożsamość lub podobieństwo formy winy i motywacji sprawcy). Aktualne brzmienie przepisu art. 85a k.k. nie wyklucza tych zasad, ale stanowią one jedynie dyrektywy o charakterze pomocniczym i stanowią wsparcie dla dyrektyw prewencji indywidualnej i generalnej.

Sąd odwoławczy zważył, że wszystkie przestępstwa, co do których zachodzą podstawy połączenia, pozostają ze sobą w dość luźnej więzi podmiotowo-przedmiotowej. W szczególności przestępstwa te uderzają w różne dobra chronione prawem tj. mienie, zdrowie i życie, bezpieczeństwo w komunikacji, wymiar sprawiedliwości, a ponadto zostały popełnione na przestrzeni kilku lat (pierwsze z nich w nocy z 23 na 24 listopada 2012r., a ostatnie 24 kwietnia 2016 roku).

Kara łączna powinna być postrzegana jako swoiste podsumowanie działalności przestępczej sprawcy, tym samym jej surowość co do zasady powinna wzrastać wraz z liczbą popełnionych przez sprawcę przestępstw. Stanowi to wyraz potępienia w stosunku do postępowania sprawcy. Jej wysokość maksymalna to także kara niezbędna dla osiągnięcia celów indywidualnego oddziaływania. W przedmiotowej sprawie sąd prawidłowo rozważył celowość jedynie częściowego absorbowania uprzednio względem skazanego kar, bacząc na konieczność realizowania celów w zakresie społecznego, jak i indywidualnego jej oddziaływania. Orzeczona ostatecznie kara łączna 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności jest słuszna, sprawiedliwa i uwzględnia w odpowiedniej proporcji wskazane wyżej dyrektywy.

Sąd Okręgowy zważył także, że wymierzając i uzasadniając karę łączną, nie można zmieniać ocen (np. społecznej szkodliwości, stopnia winy), które zostały dokonane przy osądzeniu poszczególnych czynów, a tego – jak się wydaje – żąda skarżący. Zarówno bowiem z swojej apelacji, jak i w piśmie stanowiącym stanowisko strony skarżącej, A. Ł. podnosi, iż nikogo nie skrzywdził: (“...a ja nikogo nie skrzywdziłem...” k.73 akt, “...bacząc na znikomą szkodliwość moich czynów...” k.94v). W. temu wyroki, jakie zapadły uprzednio wobec skazanego, jednoznacznie określają stopień społecznej szkodliwości jego poczynań.

Sąd Okręgowy zważył, iż Sąd Rejonowy “poruszał się” przy orzekaniu o karze łącznej pozbawienia wolności w granicach: od 1 rok i 6 miesięcy pozbawienia wolności do łącznie prawidłowo: 6 lat i 2 miesięcy (a nie jak mylnie policzył na korzyść skazanego 5 lat i 10 miesięcy). W skład kar podlegających połączeniu przedmiotowym wyrokiem łącznym wchodziły aż trzy kary łączne orzeczone w sprawach: II K 869/14 – tu dwie kary łączne każda w wysokości po 1 rok i 2 miesiące, i sprawie II K 640/14 – kara łączna 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności. Analiza załączonych akt wskazuje, iż każdorazowo przy orzekaniu już wcześniejszych kar łącznych skazany uzyskiwał korzystniejszą dla siebie sytuację prawną (korzystniejsze kary łączne w porównaniu do sytuacji prawnej sprzed ich orzekania). Tym samym przedmiotowa kara łączna to w istocie już kolejne nagradzanie skazanego oparte na pozytywnych aspektach zachowania podejmowanych w jednostce penitencjarnej. Sąd zważył, iż opinia skazany z Zakładu Karnego w S. pochodzi z 3 kwietnia 2018 roku, podczas gdy wyrok sądu I instancji wydano zaledwie kilka dni później. Opinia ta jest dobra (w jednostce penitencjarnej 11 razy nagradzono skazanego, a raz go ukarano) i należyce już uwzględniona przy wymiarze kary łącznej. Argumenty skarżącego nie zdołały podważyć trafności ocen Sądu Rejonowego w zakresie zastosowanej zasady łączenia kar, ani też wymiaru kary. Stosowanie zasady pełnej absorpcji, jako że jest to rozwiązanie skrajne, wymaga zaistnienia wyjątkowo korzystnych i łagodzących okoliczności po stronie sprawcy - okoliczności atypowych. Jak słusznie wskazał sąd meriti w niniejszej sprawie, brak takich przesłanek w

odniesieniu do postulowanej przez skazanego absorpcji. Nie jest nią w szczególności, ani dotychczasowa linia życiowa skazanego, ani relacje pomiędzy czynami, za które wymierzono kary podlegające łączeniu.

Jest przy tym oczywiste, że aktualnie orzekanie kary łącznej w ogóle nie musi przynosić skazanemu korzyści, to jest orzeczenia kary łącznej w wymiarze niższym od arytmetycznej sumy poszczególnych kar – tak postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2016 r. IV KK 70/16 (Legalis Numer 1444864).

Sąd Okręgowy zważył, że poprzednio wydany wobec skazanego wyrok łączny o sygn. II K 117/17 utracił moc, albowiem jeden z wyroków stanowiących jego podstawę uległ zmianie. Chodzi tu o wyrok Sądu Rejonowego w Bełchatowie z dnia 20 stycznia 2017 r. w sprawie o sygn. akt II K 868/16, gdzie za czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k. wymierzono skazanemu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, a który to czyn stał się wykroczeniem i wymierzona karę zamieniono na 30 dni aresztu. Wbrew twierdzeniom skarżącego nie jest jednak tak, iż w sytuacji, gdy czyn objęty skazaniem w sprawie II K 868/16 stał się wykroczeniem (wydaje się, iż skazany temu orzeczeniu przypisuje “zatarcie”), nowy wyrok łączny pomimo owej zamiany na wykroczenie, jest mniej korzystny. Pomijając już to, iż tymże wyrokiem łącznym - który utracił moc - orzeczono wobec skazanego karę łączną 6 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, to nie obejmował on w ogóle kary orzeczonej w sprawie II K 173/17 (pozycja VII części wstępnej) tj. dodatkowej kary 10 miesięcy pozbawienia wolności połączonej dopiero przedmiotowym wyrokiem II K 96/18.

W odniesieniu do wniosku skazanego o prawidłowe zaliczenie okresu jego faktycznego zatrzymania przez Straż Graniczną na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności, sąd odwoławczy zauważa, że z akt wynika, iż okres zatrzymania skazanego od dnia 18 lutego 2017 roku został zaliczony na poczet kary pozbawienia wolności orzeczonej w sprawie II K 386/16. Kara ta jest już wykonana w całości i jako taka nie podlegała połączeniu w ramach przedmiotowego wyroku łącznego (o czym była mowa powyżej). Tym samym także kwestia prawidłowości zaliczeń dokonywanych na poczet owej kary nie była przedmiotem dodatkowych rozważań sądu. Jeśli skazany ma w tym względzie dalsze uwagi – winien je wnieść odrębnie w sprawie II K 386/16.

Na podstawie przepisów powołanych w sentencji wyroku Sąd Okręgowy zwolnił skazanego od wydatków za postępowanie odwoławcze, uznając, że uiszczenie ich w sytuacji materialnej i osobistej skazanego (pobył w zakładzie karnym, osoby pozostające na utrzymaniu) byłoby związane z nadmierną uciążliwością oraz orzekł o zwrocie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym.